

DIRECTOR:

ALEXANDRU RUSU

DIRECȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
— JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: învoială :: ::

REDACTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Nou an școlar

Cu ziua de 1 Septembrie s'au început lucrările pregătitoare pentru deschiderea noului școlar, care se va face, pe întreaga linie, la începutul acestei luni.

Cele câteva școli desființate și poate greu de mari de ordin financiar vor mai împuțina numărul celor ce vor înscrie la școlile secundare, dar cine numai poate va căuta să-și deschidă școala înainte și o vor face mai ales copiii de școală primară. Iar gândul tuturor părinților, și'n deosebi a părinților, este, ca școala să lumineze, să le dea cunoștințele și învățăminte de lipsă, dar mai ales să lucreze asupra caracterului și să facă din ei oameni de cinste și de caracter, pentru cari învățătura să nu fie o muncă în plus spre destrău și pierzare.

Întreg învățământul primar și secundar urmărește acest scop și intențiunile bune ale părinților ce-l îndrumă ne dau îndreptățirea să credem că, în mare, scopul se va atinge. Dar să atârnă, după părerea noastră, în bună parte de învățământul religios, adică de la ceice au încredințat să-l provadă și de la felii cum aceștia să-și împlinescă o datorie atât de încredințată. Se impune, deci, ca odată cu deschiderea noului an școlar, să căutăm cari sunt cauzele slabe ale acestui învățământ, lăsând apoi pe exclusiv în grija bisericii, și să ne dăm silința să îndreptăm cele rele și să ducem la perfecționare cele ce s'au dovedit a fi bune.

Neajunsurile învățământului religios de la noi primare provin de obicei din lipsa de mijloace și din plasarea nepotrivită a orelor religioase, lucruri cari pot și aranjate destul de ușor, dacă preotul-catihet se gândește să lucreze în bună vreme la ele. Comisiunea catehetică locală se va fi îngrijit de sigur ca mijloacele necesare să poată fi la îndemână, iar chestia orarului potrivit nu se poate ca direcțiile școlare, prevenite la timp, să nu fie îndreptate față de o problemă atât de însemnată.

Urmare acestea, nu se mai cere decât muncă și încredințată de simțul marelui răspunderi pe care trebuie să o avem cu toții față de această problemă.

Și mai accentuat trebuie să fie acest simț de răspunderi la învățământul religios secundar, unde sufletele mai dezvoltate ale copiilor au nevoie de o îngrijire cât mai individuală posibil. Lucrul acesta se poate ajunge în chipul cel mai ușor și cu rezultatele cele mai sigure prin organizarea reuniunilor mariane, pentru cari s'au făcut și până acum atâtea îndemnuri frumoase. Sunt o adevărată binefacere în mâna oricui profesor de religie și cine le-a întreprins a avut motiv să regrete munca în plus pe care o cere conducerea lor.

Noul an școlar se deschide cu cele mai bune nădejdi de mai bine și datorită suntem cu siguranță să facem tot ce ne stă în putere, ca aceste nădejdi să se realizeze cât mai deplin.

Chestiuni de viață

Între atracțiunea universală și dragostea lui Dumnezeu — Mai multă grijă de familie — Se cer precizări în dreptul matrimonial

de A. C. ALBINUS

Între știință și religie, dacă există contradicții, acestea sunt numai aparente. Așa, știința ne spune că legea atracțiunii universale a făcut din haos, cosmos. Acelaș lucru îl învață, utilizând alte expresiuni, și religia, când spune că atotputernicul Dumnezeu, mișcat de dragostea sa, a scos toate din neființă în ființă, a împodobit cerul cu soare și lună și stele, a înfrumusețat pământul cu iarbă și flori, a încununat munții cu păduri, a umplut uscatul și apele și aierul cu animale, și a sădit în inima omului scânteia iubirii, care să-l călăuzească spre fericire.

Cei vechi spuneau, că focul răpit zeilor din Olimp a adus pe pământ fericirea. Dar, de fapt, nu focul material, care era din belșug pe pământ în toate vremile, ci focul dragostei, această scânteie divină, dăruită de Dumnezeu oamenilor, este izvorul fericirii omenești. Iubirea, care, după cuvântul sf. Scripturi, face pe om să lase pe tatăl său și pe mama sa, a întemeiat căminul familiar, întâiul punct de plecare al progresului și civilizației umane. Această dragoste a întărit brațul bărbatului pentru a-și apăra soția și copiii. Dragostea a dat imbold minții să făurească arme de apărare. Aceasta a amenajat cele dintâi locuințe omenești: peștera și casele palustre. Ea a făcut legăturile de înrudire și a dat oamenilor simțul solidarității, i-a așezat în sate și orașe, a făcut comerț și industrie; a condus omenimea la cultura și civilizația modernă.

Din dragostea căminului izvorăște iubirea satului natal, dragostea de țară și umanitarismul, care înfrățește toate neamurile pământului.

Păstrătoare a învățăturilor divine, biserica creștină a cinstit în toate vremile iubirea căsătoricească, împărtășind-o cu binecuvântarea sa, și veghiând cu îngrijire să rămână curată și neprihănită. De aceea, a osândit atât pe sectarii fantasiști din biserica primitivă și din cea medievală, cari, cu o măsură de rigorism rău plasat, opriau căsătoria și viața familiară, cât și pe alți sectari, drămuitori ai dreptății, cari, în numele acestei virtuți sfinte, proclamă libertatea nemărginită a divorțului și, în acest chip, desființează și ei familia. Nu e mirare așadar, dacă, și în zilele noastre, primejdia dela Răsărit, comunismul sovietic — care, de fapt, nu fericirea a comunizat-o, ci foametea și mizeria — întâmpină în biserica creștină o rezistență neînfricată și neînduplecată.

Omenimea trebuie să se desmeticească din mirajul formulelor răsunătoare și să se îndrepte spre izvorul curat al învățăturilor creștine. Cu cât lumea va urma cu mai multă

bunăvoință preceptele evanghelice, cu atât va zori către fericire.

Că viața căsătoricească e împreunată, uneori, cu dureri și greutate, e adevărat. Tocmai pentru aceasta a ridicat-o Mântuitorul în șirul sfintelor taine și a îmbogățit-o cu daruri și binecuvântări cerești. De aceea, sf. apostol Pavel pune înaintea căsătoriților model de iubire: dragostea lui Hristos față de biserică, mireasa sa, pe care a iubit-o până la crucificare și moarte.

Ca și apa, iubirea căsătoricească are nu numai izbucniri torențiale și căderi în cascade cu sclipiri strălucitoare ce încântă ochiul, ci în drumul său se va și potoli, se va lovi de cotituri și de stânci. Dar ca și căderile, cu forța lor motrice, tot așa și apa lină și adâncă e izvor de progres și de fericirea pentru oameni.

*

Azi, mai mult ca înainte, oricât ar fi de preocupată de grijile sale materiale, preoșimea noastră va trebui să urmărească cu grijă părintească viața familiară a enoriașilor săi. În cateheze și predici ca și în convorbiri particulare, preoșii să îndrume pe credincioși la viața căsătoricească exemplară. Căci, dela aceasta atârnă pastorația liniștită și rodnică. Vrajbele familiare să nu rămână ascunse preotului, și acesta să se silească să le potolească de cu vreme. Iar dacă, de fapt, la baza căsătoriei ar exista vre-un impediment diriment și n'ar putea fi vorba de convalidare, atunci să se procedeze neîntârziat la desfăcerea căsniciei nefericite pe cale bisericească.

Prea mult să trăgănează procesele matrimoniale la noi. Ar fi nevoie, poate, de noi precizări în dreptul nostru matrimonial, și, mai cu seamă, de o accelerare a procedurii. În aceste chestiuni vitale, nu pot să aibă loc zăbovirile atât de păgubitoare. Vouă ilustra cu un exemplu acest lucru. Răsfoind niște hârtii vechi, am citit un proces matrimonial foarte limpede. Era vorba despre o căsătorie invalidă pentru impedimentul silei și fricei. S'a dovedit în cursul anchetei, fără a lăsa o umbră de îndoială, că părintele, pentru a extorca consensul fiicei sale, o „ucidă“ groaznic, încât biata fată a zăcut săptămâni întregi pe urma bătăilor neomenoase. Și, referentul unui for de apel, nemulțumit cu sentința, a cerut o anchetă nouă. Doria, între altele, să fie întrebați martorii „uciderii“ că, de fapt, ar fi murit fata fără intervenția lor? L-a indus, se pare, în eroare cuvântul „a ucide“, care, mai ales în părțile maramureșene, înseamnă bătaie. Cauza aceasta matrimonială a rămas până azi, după

vr'o 30 de ani, nerezolvată... De nu i-o fi pus sfârșit moartea vr'unuia dintre soți.

Biserica și slujitorii săi au și trebuie să aibă o grijă supremă: liniștea și sfințenia familiilor. Căci, din aceste familii creștine ies cetățenii devotați ai împărăției lui Hristos pe pământ, și tot ele populează cerul cu sfinți.

In jurul viitoarei noastre biserici din capitală. Se știe, că locul viran ce s'a cedat bisericii noastre din capitală, spre a-și putea zidi acolo o nouă biserică, nu a întrunit și asentimentul ortodoxiei „dominante”, care — din motive ușor de înțeles — e mai bucurătoare să fie singură pe teren.

Stăpână pe zeci de biserici în capitală, ortodoxia putea și trebuia să nu ne refuze dreptul la un nou lăcaș de închinare, dar n'am fi avut nimic de zis nici față de atitudinea, oricum onorabilă, a unui protest în surdina, care nu putea avea aparența că s'ar teme de binele neortodox ce ar putea să răsără din noua noastră biserică. S'a făcut însă altceva; s'au ridicat proteste, și un anumit diacon V. Fussy a mers în „Cultura Poporului” (Nr. 334—5) până la directă insultare a bisericii noastre, aruncându-i acuza „străinismului” și găsim în aranjamentul făcut direct „o umilire a ortodoxiei”.

Drept răspuns la acest atac, care numai cinste nu-i face autorului, ni-se trimite din partea dlui director Pompei Hossu-Longin dela Vulcan o întimpinare mai lungă, din care reținem următoarele părți referitoare la tema „străinismului”:

„Citește, taică părinte, cartea sfântă a neamului și vezi ce au făcut uniții pentru înaintarea culturală a Românilor de pretutindeni. O catedrală română unită e lăcaș străin? Pentruce? Nu a dovedit biserica unită că e românească? Intrebați Blajul! Priviți mormintele sfinte ale marilor români îngropați acolo și vă veți rușina singur de șovinismul confesional ce nutriți în inima Sf. Voastre.

„Priviți Câmpia Libertății și zidurile bă-

trâne și atât de venerabile ale celor mai vechi școli românești, din cari au eradiat razele calde ale naționalismului celui mai înfocat.

„Ne doare să fim puși în inferioritate chiar față de dușmanii neamului nostru: Ruși și Bulgari. Și ne doare, pentru că suntem ramurile acelui arbore uriaș, care se numește neamul românesc, vrednic de o soartă mai bună decât aceea pe care i-o pregătesc cei ce nu știu să samene decât semința discordiei.

„Dar noua biserică se va zidi, în ciuda celor ce-ar vrea să ne înghită într'o lingură de apă și din ea se vor înălța rugăciuni ferbinți către bunul Dumnezeu, pentru binele și fericirea neamului românesc, pentru paza gleei strămoșești, udată de lacrimile și sângele moșilor și strămoșilor noștri, fără considerare la credința ce au avut-o.”

Sunt cuvinte isvorite dintr'o caldă inimă de român, care simte profund nedreptatea ce se face bisericii sale prin atitudini revoltătoare ca aceea a diaconului Fussy.

Chestia fondurilor

Încă un cuvânt pentru trecerea la stat cu pensiunile preoțimeii

Păr. protopop A. Costea (numărul 32 al „Unirei”) nu vede cu ochi buni străduințele preoțimeii de-a trece cu pensiunea la stat. Sf. Sa rămâne „uimit” și perfect dezolat în fața acestui gând, pe care nu-l înțelege și nu îl aprobă.

Fără a intra în aprecierea celor scrise de dsa — lucru inutil de altfel — constat numai, că, mulțumit pe deplin cu fondul eparhial creat în anul 1928, soluționarea chestiunii pensiunilor preoțești, Sf. Sa ar dori s'o facă cu ajutorul fondurilor. Nu va fi deci fără rost, dacă vom considera mai de aproape și acest mijloc propriu al preoțimeii, pentru a vedea dacă este el suficient pentru aranjarea temeinică și mulțumitoare a chestiunii ce ne preocupă.

Incontestabil, fondurile constitui un mijloc foarte onorabil și cu idea lor ne-am familiarizat cu toții deplin, căci abia este precare să nu fi simțit binefacerile vre-unui fond. De aceea și acuma, când e vorba de rezolvarea problemei pensiunilor preoțești, e firesc să ne gândim în primul rând și la fonduri. Și în trecut, orice se făcea la noi, se făcea prin fonduri și din fonduri. Dovadă vie sunt mările așezăminte bisericesti și școlare, cari se formează mândria noastră, precum și nesfârșitul șir de cărțurari pe cari îi avem grație acestor fonduri. Ele au fost remediul de totdeauna al celor năpăstuiți. Iar preoțimea — având încredere deplină în fonduri și în ce ce aveau sarcina administrării lor — niciodată nu s'a dat înapoi dinaintea datoriei de-a jertfi. De câteori numai a fost vorba de fonduri și de augmentarea lor, preoțimea, pătrunsă de importanța lor, cu drag suflet a dat ascultare glasului ce venea să-i ceară obolul. În special când a fost vorba de augmentarea fondului de pensiuine, ori cel viduo-orfanal, preoțimea a dat cu mână largă în trecut, dar și azi. Jertfa din al său în mod foarte simțitor. Dovadă gestul eroic al preoților de Gherla, cari vară anual până la 13—14,000 Lei numai în fondul de pensiuine. La Oradea au fost impuse chiar și bisericile, indiferent că sunt matre sau filii. Așa va fi, probabil, și în celelalte eparhii.

Cu un cuvânt preoțimea a făcut sfârșitul celor mai mari pentru aranjarea, și această cale, a situației sale pensionare. Cu toate acestea care este rezultatul? În general suma revoltătoare de 1000—2000 Lei lunară pentru preoți, iar în eparhia mai veche și mai „bogată” a Oradei, la 1200 Lei lunar pentru văduva neputincioasă a preotului cu cel puțin 40 de ani de serviciu. Curat o pereche de ghete și ciorapi. Așadar un rezultat care pe departe nu poate fi considerat ca mulțumitor.

Ce e de făcut prin urmare? Sau trecem peste acest mijloc propriu de salvare, pentru a căuta o altă ieșire, sau ne legăm și de ast-

Foiața „Unirii”

Note de drum

de Elisa dr. C. Pavel

III. Lourdes

24—25 Iulie 1930

A merge dela Paris la Lourdes, înseamnă a parcurge Franța pe o distanță de 816 km., până în apropiere de granița spaniolă. După ce în orașul luminii, Paris, am petrecut 10 zile, vizitând toate lucrurile mai demne de văzut — și Doamne multe mai sunt —, am plecat de acolo în ziua de 23 Iulie cu oareșcare regret. De alta parte ne-am bucurat, că prima oprire o facem la Lourdes.

Drumul acesta l-am început în condițiuni foarte bune. Prin bunăvoință deosebită ni-s'a rezervat un vagon întreg. Dar la Toulouse — după 3 ceasuri de drum — a trebuit să schimbăm trenul. Cu chin și vai ne-am așezat din nou, aranjându-se fiecare cum se putea mai bine, cu gândul că până la Lourdes nu vom mai avea nici o neplăcere. Când colo, la Cette, o veste neașteptată ne vine. Iar trebuie să schimbăm, acum nu trenul, ci numai vagonul. În câteva clipe ne găsim jos pe peronul gării, într'un haos de bagaje; coșuri, valize, geamantane, pături, sticle, cărți, perne ș. a., aruncate unele peste altele. În alte câteva clipe sus, cu toate acestea, în alt vagon. Cât răs, câtă veselie, până și-a găsit fiecare lucrurile și s'a aranjat

acum definitiv, până la Lourdes. Acestea au fost plăcerile speciale ale călătoriei noastre.

Regiunile prin cari trecem ne isbesc prin frumuseța lor. Pireneii maiestosi își întind piscurile lor înalte spre cer. Ochii ni-se delectează, când în verdeața variată a câmpurilor și a pădurilor — cuprinzând toate nuanțele, dela galben-verzui până la verdele aproape negru —, când în văile repezi cu apă limpede ca cristalul, când iarăș în cascadele cari cad văjăind și spumegând. Vremea trece foarte plăcut până la Lourdes. Aici sosim după orele 9 seara și descindem într'un hotel-pension (Ste Rose), de cari sunt multe în acest orașel, devenit celebru.

Lourdes-ul e în plină sărbătoare. În ziua sosirii noastre s'a deschis al II-lea congres național marian. Din acest prilej se află aici câteva zeci de mii de credincioși — membri ai societăților mariane — conduși de sute de preoți, apoi 20 episcopi în frunte cu Cardinalul Parisului Em. Sa Verdier, care prezidează lucrările congresului.

Orașelul e situat foarte frumos. Pe coastele unui deal se află peștera, unde la anul 1858 Sfânta Fecioară s'a arătat fetei Bernadeta Soubirous. În apropiere, pe o placă de marmoră, se află pe scurt descrierea celor 18 apariții, cu data lor precisă și cu cuvintele pe cari Maica Domnului le-a spus Bernadetei. După minunea întâmplată s'a ridicat în apropierea peșterii o biserică pompoasă, o catedrală cu 3 locuri de închinare, o criptă și 2 biserici, una jos și alta mai sus, în total cu vre-o 60 altare. Înaintea basilicei este un loc

frumos — cu o statuie a Preacuratei: „Fecioară încoronată” — numit Esplanadă. În apropiere sunt piscinile cu apă din peșteră, unde scaldă bolnavii, apoi azilul de bolnavi, birou medical pentru constatarea vindecărilor, o meră-museum, unde se află adunate lucrări cari amintesc pe Bernadeta Soubirous — și târziu Soror Maria Bernarde —, și alte câteva clădiri.

Insași peștera este un loc perfect pentru o pioasă reculegere sufletească. Pe loc apariției cerești, se ridică statuia sfintei Fecioare, cu inscripția: „Eu sunt imaculata Ceceptie”. Înaintea ei, sute de buchete de flori. Se zice, că din prilejul congresului au sosit la Lourdes-ul Preacuratei nenumărate coșuri de flori, din toate colțurile Franței. În nemijlocul apropiere se află un altar, unde de primăvară până toamna târziu se celebrează sf. liturgie și unde zilnic se împărtășesc cu sf. Taine; și chiar sute de persoane. Înaintea altarului sub cerul liber — bănci pentru publicul atent și un loc rezervat pentru bolnavi, cari îngrijitorii îi aduc în cărucioarele să asiste și ei la sfintele ceremonii. La altar sunt înșiruite sute de bastoane, ale celor vindecați de Preacurata Fecioară Maria. Vederea lor te impresionează până la lacrimi. — Pe două bastoane era fixată data de 20 Iulie 1930. Așadar, cu câteva zile înainte de sosirea noastră, le-a așezat cine care probabil — după cine știe câte chinuri — s'a vindecat deplin din îndurarea Preacuratei Fecioare.

Cu câtă evlavie și reculegere se re-

lă morțiș de el. In acest caz, evident, va trebui sau să augmentăm în mod considerabil fondurile de pensii, sau — resignându-ne — să îndurăm și pe mai departe starea rușinoasă și insuportabilă de azi. Tertium non datur.

Ei bine, chibzuind serios lucrul, va trebui să admitem oricine, că partea din urmă nu se poate. **A răbda și pe mai departe această stare ar fi o nepăsare soră cu moartea, o crimă răscolitoare de multe recriminări și blestemuri juste ale celor îndurerați.** Va trebui deci să trimitem fondurile. Vine însă întrebarea: *suntem noi capabili să aducem în acest scop suma jertfă: cămașa de pe noi și bucata de pâine din gura copișilor noștri?* În criza grea și generală de azi vom fi noi în stare, ca — în lipsă de mecenaji — numai noi, din puterile proprii, să adunăm *capitalul necesar* (fie pe eparhii, fie pe întreaga noastră provincie bisericească) *pentru soluționarea imediată și definitivă a problemei pensiunilor noastre preoțești?* Eu cred că nu. Nu suntem în stare acum, și, după toată probabilitatea, nu vom fi nici în viitor.

Preoțimea noastră, în covârșitoare majoritate, este familistă. Viața familiștilor e grea azi, și tot grea va fi și mâine. Salariul delat l-ai primit azi, și poimăine nu mai ai din el nimica, căci internatele de elevi și căminurile studentești nu așteaptă până îți primești salariul. Chiar dacă îți muncești singurecios pensiunea parohială, ceace produce pământul nu are pret, și, considerând situația generală din Europa, nu va avea nici în viitorul apropiat. Alte venituri nu contează.

Și atunci **de ce să ne legăm morțiș de mijloace proprii, pe cari nu suntem capabili să le realizăm?** Ce rost mai au măsurile de jămătate și soluțiunile forțate, când la același rezultat — dacă nu la mai bun — putem să ajungem pe cale mult mai ușoară! Să ne dam seamă de realitatea crudă, care

este, *că în ce privește pensiunea nu putem rășima pe puterile proprii*, deoarece soluționarea, prin mijloace de-acasă, a acestei chestiuni reclamă gesturi cari trec mult peste capacitatea noastră de contribuire, și la cari în baza principiului moral: „ad impossibilia nemo tenetur“ nu suntem obligați nici în fața lui Dumnezeu.

Rămâne deci, să abandonăm ideea mijloacelor proprii și să imbrățișăm cu căldură singura ieșire onorabilă: **înglobarea întregii preoțimi în fondul general de pensii al statului.** Greutățile ce ar sta în calea înfăptuirii acestui gând nu sunt, credem noi — alături de păr. *Octavian Popa Fîgărăș* — pietre, carisă nu poată fi înlăturate din cale.

Pr. Gavril Pop-Vetiș

Știri mărunte

Personale. Terminând și a treia serie a exercițiilor spirituale, ținute cu preoții noștri arhidiecezani, Preasfințitul ALEXANDRU al Lugojului a părăsit ieri Blajul pentru a se întoarce la reședință.

— P. Ven. Ordinariat arhiepiscopesc de Blaj a numit pe păr. *Dr. Gavril Pop* profesor de religie la liceul de fete din Blaj, pe păr. *Iosif Bogdan* paroh la Zlatna, pe păr. *Emil Boros* paroh la Șăulia, iar pe Sora *Perpetua Orian* secretară la școala normală de fete.

— Cu prilejul ultimei hirotoniri, săvârșită de Preasfințitul Alexandru al Lugojului, au primit darul preoției și păr. *Ieronim Paștrav*, profesor la liceul din Aiud și păr. *Victor Răcășan*, trecut în eparhia de Cluj-Gherla.

Nouii clerici arhidiecezani. Dintre cei peste 80 concurenți la sf. teologie au fost primiți următorii: 1. Ioan A. Domșa din Zlatna și 2. Eugen Popa din Hășdate pentru Roma, iar: 1. Victor Bălțat din Hopârta. 2. Octavian Bâr-

lea din Mogoș-Bârlești. 3. Ioan Berariu din Lupu. 4. Iacob Boca din Răzoare. 5. Petru Breaz din Obreja. 6. Aurel Cristian din Doștat. 7. Victor Dancea din Gurariului. 8. Vasile Ersen din Ocnița. 9. Augustin D. Giurgiu din Cosma. 10. Ștefan Medveșan din Băgău. 11. Gheorghe Miș din Chețani. 12. Liviu Negrea din Pojorta. 13. Gheorghe Pădurean din Cergăul-mare. 14. Vasile Popa din Decea. 15. Emil Rașca din Țagu. 16. Ioan Sârbu din Bucurdea-grănoasă. 17. Gheorghe Simu din Ciufud. 18. Petru Suci din Băcia. 19. Adrian Todericiu din Cricău și 20. Mircea Todericiu, tot din Cricău, pentru Seminarul domestic din Blaj.

Locale. Luni, la Sântă-Măria-mică, va predica în catedrală păr. *Dr. Septimiu Todoran*, profesor la liceul de băieți, iar Dumineca viitoare, la Înălțarea sf. Cruci, păr. *Dumitru Neda*, profesor la Academia de teologie.

— Dumineca trecută s'a făcut, sub conducerea Preasfințitului Alexandru al Lugojului, *profesiunea solemnă alor cinci călugăriți noi* în mănăstirea din Blaj a acestora. Ele sunt următoarele: Sora Gemma (Maria Dragoș), Sora Pia (Crișan), Sora Benedicta (Mălinaș), sora Felicia (Cocan), și sora Elisabeta (Mihai). Cu același p.ilej au fost trecute din șirul candidatelor în acela al noivelor următoarele: Maria Vana (Inocenția), Nina Brincken Virgilia), Ana Orian (Perpetua), Rozalia Petean (Alfonsa), Irina Gorgan (Valentina), Tereza Șoncutean (Claudia), Fira Țetcu (Egidia), Ana Oroian (Petronela), Maria Suci (Clotilda), Lucreția Copil (Latina) și Olimpia Schneider (Teonila). În afară de câteva rudeni ale nouilor călugărițe, a mai participat la această frumoasă serbare și altă multă lume din Blaj, care a luat cu bucurie act de progresele pe cari le face tinăra noastră Congregație de surori.

— Insoțit de atașatul nostru de presă dela Paris, prof. Lucien Romier dela universitatea de acolo a făcut, Joia trecută, Blajului o vizită de câteva ore, luându-și informații asupra insti-

nici lumea! Te cuprinde un fior de emoție, văzând pe fiecare, plecându-și genunchii și stând ceasuri întregi cu sufletul ridicat către ceruri, slăvind atotputernicia lui Dumnezeu și implorând protecția divină a Mariei.

Dela biserică în sus, pe drumul care duce la deal, se află „calea crucii“. Cele 14 stațiuni ale calvarului Mântuitorului, cu diferitele scene, sunt turnate în bronz. Mulți pelerini, spunând sfinte rugăciuni, urcă acest Calvar. Tot aici se găsesc vre-o 12—14 scări îngrădite, numite „Scala sancta“, iar sus este o scenă din viața Mântuitorului: Isus înaintea judecătorilor săi, lucrată tot în bronz. Aceste scări nu se pot urca decât în genunchi; îndeplinind încă anume condițiuni, primești indulgență. Bunul Dumnezeu ne-a ajutat și pe noi câteva, de le-am putut urca. Ajunse sus am înălțat rugăciuni de mulțumită lui Dumnezeu pentru darul că am putut ajunge la Lourdes.

Intr'o parte mai ridicată a orașului se află un vechiu castel boeresc — Chateau Fort — azi muzeu al Pireneilor. Am văzut aici interioruri de case, închisori vechi, picturi, sculpturi, arme, instrumente și alte lucruri ale ținutului; în frumoasa grădină, case de prin împrejurimi, lucrate în miniatură. Oboseala simțită urcând număroasele scări ale castelului, ne-a fost răsplătită prin panorama minunată ce se desfășura de acolo înaintea ochilor noștri.

Lucrările congresului, care a ținut 4 zile, se începeau totdeauna cu sfânta liturghie oficiată de înalții demnitari ai bisericii. De altfel desdedimineață se începea șirul lung al

sf. liturghii, celebrate la toate altarele de către preoții veniți la Lourdes. Conferințele congresului se țineau în basilică. Renumitul orator dominicanul P. Pade a vorbit într'o zi despre „Mesajul Preacuratei Fecioare: rugăciunea“. Un doctor vorbește despre „Minunile din Lourdes“. Un alt orator ține o conferință despre virtuțile Preacuratei înaintea unui auditoriu de fete tinere. Biserica este ticsită de lume. Ceice nu încap, se plimbă pe Esplanadă și ascultă și ei conferințele din biserică, fiind aici așezate, în vre-o 8 locuri, hautparleur-uri. Așa și publicul de afară aude tot, poate chiar mai bine decât cei din biserică. Mulți se așează pe scaunele aduse de ei.

După masă la orele 4^{1/2} s'a făcut procesiunea cu preasfântul Sacrament, în frunte cu Em. Sa Cardinalul Verdier. Mii de credincioși au luat parte la această pioasă ceremonie, cântând cântece de slavă și mărire lui Dumnezeu. Alte mii erau numai spectatori. Indată după preoții în ornate a urmat grupul nostru în costume naționale.

Seara s'a făcut o procesiune cu făclii și luminări. Era impresionant și totodată mistic. Să vezi sute de luminițe mișcându-se; să auzi tot atâtea glasuri înălțându-se către Fecioara Maria, în cântări de laudă și mărire. Din acest prilej basilica era luminată cu mii de becuri. Tot așa și Esplanada și străzile. Pretutindeni o mare de lumină. Cu adevărat: ca'n povești!

Toate clădirile publice și casele particulare erau decorate, cu gust și bogăție deosebită, cu ghirlande de flori, de verdeață. Florile de salcâm — din hârtie — par'că

atârnav aievea de pe salcâmi. Toate decorurile erau ținute în colorile Preasfintei Fecioare alb-albastru. Tot așa și steagurile. Din becuri erau formate inscripții întregi: Ave Maria, sau Notre Dame de Lourdes; în multe locuri numai inițialele. Pe unele case erau statui sau tablouri ale Preacuratei Fecioare. Pe o casă am numărat peste o sută de candelă și peste cincizeci de steaguri. A fost feerie! Cred că la Lourdes s'a lucrat săptămâni întregi, pentru a se putea da orașului acest aspect minunat de frumos. Îndeosebi basilica, plutind în zarea miilor de becuri, a produs o impresie extraordinară.

Terminându-se procesiunea, rând pe rând se sting miile de lumini. Atât cei ce au luat parte la procesiune, cât și spectatorii pleacă pe la vetrele lor copleșiți de sentimente de profundă admirație. O pace și liniște se coboară acum peste basilică, Esplanadă și peșteră.

Mergând spre casă, neobositul nostru conducător ne vestește, că a obținut permisiunea ca în dimineața zilei următoare să servească o liturghie românească la peșteră. Era un deosebit privilegiu. La orele 8 ne-am adunat cu toții pentru a asista la aceasta sf. slujbă, oficiată după ritul nostru oriental, românește. Aproape întreg grupul ne-am împărțit apoi, implorând ajutorul neprihănit al Maicei Domnului asupra noastră, asupra familiilor noastre, asupra neamului nostru și a patriei scumpe. Lumea, care asista la liturghie, era uimită de aceasta ceremonie. Probabil nu se văzuse încă așa ceva la Lourdes.

De altfel grupul nostru era primit în

tutelor noastre de învățământ. A fost găzduit din partea primăriei, care a dat o masă în cinstea ilustrului oaspe, un bine reputat economist al țării sale.

Nou curs de cantori la Blaj. La 1 Octombrie c. se deschide aici la Blaj un nou curs de cantori, la care pot fi primiți concurenți între 18—30 ani. Cererile, scrise cu mâna proprie, se pot prezenta până la 20 Septembrie c. și trebuie să aibă alăturate: Extras de botez, certificat de absolvire a cel puțin 4 clase primare și un certificat de bună purtare dela preotul parohiei pentru care se califică. La petiție trebuie alăturată și o marcă poștală de 15 Lei, pentru răspuns. Cei primiți se vor prezenta la înscriere pe ziua de 30 Septembrie, când vor trebui să plătească o taxă de 200 Lei.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhiepiscopesc publică, cu terminul de 30 Septembrie, concurs la parohiile *Țapu* (prot. Blaj), *Ileni* (vicariatul Făgărașului), *Silivaș* (prot. Mureș-Uioara) și *Rediu* (prot. Turda).

Telefonul „Unirii“

T. Sighet. Deși poate să urmeze în tot momentul, numirea episcopului Dvoastră poate și întârzia până către sfârșitul acestui an. Noua vâldicie înseamnă anume și noi sarcini, personale și materiale, pentru bugetul țării, pe cari exercițiul în curs nu le are și astfel nu-i exclus ca întârzierea să fie în funcție de acest amănunt. Mai poate fi apoi și gândul de a se aranja simultan și scaunele episcopesci vacante de rit latin, pentru cari poate să nu se fi convenit încă asupra persoanelor ce urmează a fi numite.

Ș. Bobohalma. Aprehensiunile pe cari le faceți în legătură cu raporturile dintre vechii »moralisti« și noii »cursiști« le găsim cu totul neîntemeiate. Se știe anume, că cei 3 ani dela Cursuri voiau să asigure viitorilor preoți cursiști o remunerație egală cu a celor dela Academie și nu Ordinariatul arhiepiscopesc este de vină, dacă gândul acesta n'a putut fi validat, întocmai și 'n întregime, până în capăt. Noul aranjament, cu examenele de întregire pentru anul al patrulea înseamnă desigur o reparație și, dacă se va putea obține — cum se speră cu temei — și pentru ceilalți o salarizare mai omenoasă, nu credem că mai poate fi socotit drept un neajuns faptul, că s'au fixat, nu doi, ci trei ani de cursuri. Oricum ar fi însă, socotim a fi cu totul deplasată și nedreapta paralela ce faceți între superioritatea »cursiștilor« față de vechii »moralisti«, între cari avem mulți preoți cu pregătire mai mare (să nu vorbim de

toate părțile cu viu interes, plăcere și curiositate. O parte dintre noi, studenți, profesori și absolvenții din acest an ale liceului nostru au purtat, tot timpul, frumoasele noastre podobe naționale. Cei mai mulți nu știau de ce neam suntem. Ghiciau pe 'ntrecute. Mulți gândeau că suntem Spanioli, Spania fiind la câțiva kilometri. Unii ne întrebau cu sfială. Când le-am spus că suntem Români, se mirau că am venit din așa depărtare și ne admirau costumele. Am auzit și exclamații: „Să trăiască Regele Carol“. Cum ne-am bucurat! Nu puteam face un pas, fără să atragem atențiunea tuturor asupra noastră. Când ne-am fotografiat înaintea basilicei, un mare grup de curioși s'a adunat în jurul nostru spre a ne privi. Mai mulți înși au cerut voie celor costume, să le fotografieze.

Ne-a părut foarte bine că costumele noastre au făcut așa impresie plăcută și ne-am bucurat mult că ne-a revenit cinstea, să putem face o propagandă atât frumoasă pentru neamul nostru, în mulțimea aceasta de neamuri străine: Francezi, Italiani, Spanioli, ba chiar și Americani. Fiecare își purta cu și mai multă mândrie costumul național.

Cu ocaziunea Congresului s'a aranjat și o mică expoziție. Erau expuse o mulțime de cărți, tablouri, ziare, publicații ale diferitelor societăți mariane. Sub durata Congresului toate ceremoniile s'au făcut în ceea mai mare ordine. Aceasta a fost susținută de către mai mulți bărbați; așa cu ocaziunea sf. liturghii românești ne-a stat în ajutor, întru toate, un domn

alte calități!), decât aceea a multor »cursiști«. — Voiam să Vă răspundem pe altă cale, dar fiindcă ați dorit-o aici în foaie, nu poate să Vă supere. Plus, că lămuririle acestea pot fi binevenite și pentru alții.

R. Cluj. Deși este o mare deosebire între ce-și poate permite Roma papală și cutare Ordinariat, credem totuși și noi că nu mai merge să cedăm în chestii mari și aproape principiale pentru orice amenințare cu defecționarea, chiar și dacă am fi siguri, că ea se va produce. Răul ce urmează pentru întreg organismul bisericesc prin atari cedări (uneori totuși fără rezultat) îl socotim anume mult mai însemnat, decât pe acela al câtorva defecționări, oricât de resonatoare. Cât privește apoi neajunsurile recente dela Iernut, unde vina instigatorului pare a fi absolut evidentă, lipsa unor sancțiuni prompte ar fi, credem, o adevărată întrelăsare culpabilă.

P. Delureni. Aveți dreptate. Postul din serbătorile, cari cad pe ziua de Miercuri sau Vineri, este (firește, cu excepția celor două serbători cu ajun) un fel de anacronism, care se va elimina cu siguranță prin noua codificare a dreptului bisericesc oriental, ce se pregătește acuma la Roma. Canonul apusean referitor spune următoarele: »Diebus dominicis vel festis de praecepto lex abstinentiae, vel abstinentiae et ieiunii, vel ieiunii tantum cessat, excepto tempore Quadragesimae, nec pervigilia anticipantur; item cessat Sabbato Sancto post meridiem« (can. 1252, § 4).

M. Tg.-Mureș. Fără absolut de 3 ani (fie și cu examenele de întregire) nu se poate face anul al patrulea. Și iarăși e înomnis necesar să aveți diplomă de învățător, ori absolvența unei școli secundare.

Of. parohial. Florești (Someș). Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1930.

I. Câmpia-Turzii. Chestia de care întrebați merge bine.

Dr. R. Geoagiul de jos. Cerem un nou termin.

Aviz școlar

Se aduce la cunoștință elevilor dela Școala normală gr.-cat de învățătoare din Blaj, că examenele de corigență se vor ținea în 9 Septembrie a. c. la 8 ore dimineața.

Examenele de admitere se țin în 10 Septembrie ora 8 dimineața.

Înscrierile pentru cursuri se vor face la Școala de aplicație în 11—12 Septembrie a. c. iar la Școala normală în 13—14—15 Septembrie a. c.

Cursurile încep în 16 Septembrie, ora 8 dimineața.

Blaj, la 2 Septembrie 1930.

Direcțiunea

simpatic, foarte distins. Era un fost membru al diplomației franceze, acum în retragere.

Pe Esplanadă se construiește o capelă cu criptă, în amintirea eroilor francezi. Va fi o capodoperă. Tot interiorul e compus din mozaic. Pe fiecare placă este numele unui soldat mort pentru patrie sau al unui erou. Pe o placă mai mărișoară am văzut numele mareșalului Foch.

Și la Lourdes pereții bisericilor sunt acoperiți cu sute și sute de Ex-voto-uri: plăci de marmură cu inscripții, decorațiuni militare, obiecte de aur și argint, bijuterii. Toate aceste oferite de credincioșii mulțumitori pentru dăruirile prețioase, primite prin intervenția puternică a Maicei Domnului: Notre Dame de Lourdes.

Și aici, ca în Lisieux, pe străzile principale se află magazin lângă magazin, cu mii de obiecte de amintire. Și noi le-am cutreerat pe toate, cumpărând mici lucruri pentru noi și ai noștri. Ne-am adus fiecare și apă din peșteră.

Cu data de 26 Iulie a sosit și ziua plecării noastre din Lourdes, unde câteodată simțiam că par'că nu am fi pe pământ, ci într'un colț al cerului.

Dupăce am mai înălțat o rugăciune fierbinte înaintea Fecioarei din peșteră, am plecat cu mult regret, cu frumoase și pioase amintiri în suflete, spre Marsilia. Aici ne-am imbarcat, pe vasul francez Pierre Loti, care ne-a adus spre casă, trecând prin Neapol, Atena și Constantinopol.

Metropolia română unită — Blaj

No. 5384—1930.

Concurs

Cu termenul de 22 Septembrie c. publicăm prin aceasta concurs pentru ocuparea catedrei de cant și tipic bisericesc dela Academia de teologie din Blaj.

Reflecții la această catedră, remunerată din Bugetul statului la fel cu catedrele dela școlile secundare, vor trebui să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. Să fie preoți arhidiecezani, ori — dacă aparțin altor eparhii ai provinciei noastre bisericești — preoți, cari se aibă învoirea respectivelor Ordinariate de a putea fi numiți la această catedră.

2. Să stăpânească deplin, teoretic și practic, cântarea bisericească în forma obișnuită la catedrala noastră din Blaj, fixată pe note, având și cunoștințe temeinice de note, armonie și canto.

3. Să poată ocupa catedra cu începutul noului an școlar 1930—31, care se deschide la 1 Octombrie c.

La cerere se vor alătura următoarele documente: a) Extras de naștere și botez. b) Absolutor teologic. c) Eventuale diplome privind calificarea de specialitate. d) Certificat de serviciu și de purtare de pe timpul dela absolvirea Seminarului teologic.

Intrucât documentele anexate n'ar evidenția de ajuns calitățile cerute mai sus, candidații vor fi supuși la un examen în fața unei comisii numite ad hoc.

Blaj, din ședința consistorială, ținută la 2 Septembrie 1930.

Vasile Suclu

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Mitropolia română unită — Blaj

Nr. 5342—1930.

Concurs

Pentru darea în întreprindere a Construcției Școlii normale gr.-cat. de învățători (în continuare) și a Școlii superioare de comerț, în Blaj, se va ține licitație publică cu oferte închise, Luni în 15 Septembrie 1930, orele 9, în localul Administrației centrale capitulare din Blaj.

Se pot prezenta oferte pentru toate grupele de lucrări, pentru grupe singuratic, ori pentru mai multe grupe.

Licitatia se face pe serii de prețuri unitare.

Caietele de sarcini, planurile și piesele contractului, necesare pentru întocmirea seriei de prețuri, se pot consulta la susnumita Administrație centrală capitulară, începând cu ziua de Vineri, 5 Septembrie 1930, în fiecare zi de lucru în orele de serviciu, de unde se pot obține formularele necesare pentru ofertă — cari formulare sunt obligatoare —, precum și condițiunile speciale ale licitației.

Blaj, din ședința consistorială, ținută la 2 Septembrie 1930.

Dr. Vasile Suciu

arhiepiscop și mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Cețiți și răspândiți: „UNIREA“

□ Experiența alor 40 ani dovedește bonitatea preparatelor HÖFER pentru îngrijirea copiilor □